

2.3 Leerstoornissen

Leerlingen met leerstoornissen hebben een stoornis die blijvend is en die het leren in een bepaald domein of in meerdere domeinen ernstig bemoeilijkt. Ondanks extra inspanningen van de leerling en zijn/haar omgeving, blijven een aantal aspecten onder de verwachting. Er is geen duidelijke oorzaak te vinden in de begaafdheid, de sociaal-emotionele achtergrond, het onderwijs, de taal of een vorm van handicap. De leerling heeft het vooral moeilijk in een beperkt aantal domeinen en functioneert in de andere domeinen volgens verwachting.

Volgende algemene leerproblemen hebben invloed op het (deeltijds) kunstonderwijs:

- **Dyslexie:** leerstoornis in de automatisering van het lezen en of spellen. De leerling heeft opvallende problemen om vlot en nauwkeurig te lezen en/of te schrijven (zie ook www.dyslexie.ugent.be). De leerling zal in het kunstonderwijs moeite hebben met het lezen van teksten en theorie. Ook het lezen en/of schrijven van noten kan verstoord zijn. Hij zal ook meer moeite hebben bij het noteren en teruglezen van eigen nota's.
- **Dyscalculie:** leerstoornis in de automatisering van het rekenen. De leerling zal dus ook in het muziekonderwijs problemen kunnen hebben met het interpreteren van de muziekmaat en het interpreteren van de waarde van de noten. Breuken geven bijna altijd problemen (zie ook <http://www.prodiagnostiek.be/rekenen/index.php>)
- **DCD, ook wel dyspraxie:** stoornis in de automatisering van het handelen en motorisch uitvoeren. De coördinatie van ademhaling en spraak, de oog-handcoördinatie en de fijne motoriek spelen een belangrijke rol in het kunstonderwijs.
- **Afasie, ook wel SLI:** een stoornis in de taalontwikkeling waarbij of het begrip van woorden gestoord is of het actief gebruik van woorden of beiden. Deze leerlingen maken meer grammaticale fouten ondanks stimulering en remediëring op jonge leeftijd.
- **Dysmnésie,** ook wel geheugenstoornissen: stoornissen op het vlak van het geheugen. De meeste leerstoornissen komen voor samen met een vorm van geheugenstoornis. De leerling heeft opvallende problemen op één of meer geheugensituaties:
 - **Visueel geheugen:** ik onthoud wat ik zie of teken
 - **Auditief geheugen:** ik onthoud wat ik hoor of zeg
 - **Motorisch geheugen:** ik onthoud wat ik doe of zie doen
 - **Sequentieel geheugen:** ik onthoud een volgorde
 - **Werkgeheugen:** ik onthoud wat ik net gehoord, gezien, gedaan heb (normaal 6 à 7 elementen bv telefoonnummer)
 - **Langetermijngeheugen:** ik onthoud wat ik vroeger heb geleerd, ik kan vroegere kennis weer opdiepen
 - **Semantisch geheugen:** ik onthoud basisfeiten als begrippen, data, rekensommen, letters, noten van namen, namen van mensen,...
 - **Proceduraal geheugen:** ik onthoud procedures als hoe ik iets moet doen of welk algoritme of stappenplan ik kan gebruiken
 - **Episodisch geheugen:** ik onthoud zaken die voor mij persoonlijk van belang zijn en waar ik bij was

Volgende leerproblemen hebben vooral met het muziekonderwijs te maken.

- **Amusie:** de onmogelijkheid om ritme en melodieën te herkennen en vocaal of instrumentaal weer te geven.
- **Dysritmie:** een stoornis in het muzikaal ritme, dus ook problemen met het imiteren, herinneren en reproduceren van ritmische bewegingen en problemen met hoortraining